

Kommittémotion

Motion till riksdagen: 2014/15:2978

av Ulf Berg m.fl. (M)

Hållbar konsumtion

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda hur ett övergripande kunskapslyft för hållbar konsumtion kan utformas.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ge Livsmedelsverket ett permanent uppdrag att bedriva informationskampanjer för att minska matsvinnet.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över datummärkingen av livsmedel i syfte att minska matsvinnet.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att driva på för ett svenskt undantag från dagens EU-regler om datummärkning av ägg.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att momsbefria second hand-produkter.

Motivering

Sverige är ett klimatpolitiskt föregångsland. Omställningen av fordonsflottan och utbyggnaden av den förnybara elproduktionen har tagit fart samtidigt som vi blivit bättre på att använda vår energi mer effektivt. Allt detta har bidragit till att göra Sverige mer hållbart. Sedan 1990 har Sveriges utsläpp sjunkit med 23 procent samtidigt som vår BNP har vuxit med omkring 60 procent.

Till Moderaternas vision om ett Sverige utan nettoutsläpp år 2050 är det dock fortfarande långt. Det är bland annat viktigt att fortsätta minska de utsläpp som vår konsumtion ger upphov till. Vi ser därför ett stort behov av ökad resurssnålhet och

resurseffektivitet i alla led, inte minst i livsmedelskedjan. I Sverige slängs ungefär en miljon ton matavfall och vi svenskar slänger i snitt var fjärde matkasse vi bär hem, vilket motsvarar 72 kg mat om året. Även i de offentliga köken och på restaurangerna slängs dagligen stora mängder mat.

Engagemanget för hållbar konsumtion ökar och de val vi som enskilda konsumenterna gör i vår vardag spelar stor roll för miljön och klimatet. För att främja en ökad kunskap och förståelse vill vi se ett kunskapslyft för hållbar konsumtion. Ett sätt att nå dit är att ge hållbarhetsfrågorna större utrymme inom övriga ämnen i grund- och gymnasieskolan.

Ett annat sätt att öka medvetenheten kring hur mycket mat som slängs och försöka minska svinnet är via breda informationsinsatser till hushållen från till exempel Livsmedelsverket. Myndigheten arbetar idag visserligen både med konsumentrådgivning och med att ta fram råd till vård, skola och omsorg. Däremot saknas kampanjer med positiv inriktning, exempelvis en "receptbok för rester", information om hur bäst före-datumet påverkar specifika livsmedel och hur olika livsmedel bör förvaras.

Det vore även lämpligt med en översyn av datummärkningen för att säkerställa att den är tydlig och främjar en säker och hållbar matkonsumtion. Vi tror även att matsvinnets skulle minska om konsumenterna upplystes om matens väg från jord till bord och fick förståelse för livsmedlets livscykel.

I Sverige hanteras ägg som kylvara. Detta gäller inte för stora delar av övriga EU, vilket innebär att svenska ägg håller längre än det bäst före-datum som EU tillåter. För att svenska handlare inte ska behöva slänga fullt ätbara ägg varje månad vill vi driva frågan om ett undantag för Sverige från dagens EU-regler vad gäller datummärkning av ägg.

För att skapa en hållbar konsumtion behöver vi minska konsumtionen av produkter och öka användningen av förnybara material. Produkter bör utformas så att de enkelt kan återvinnas alternativt få en längre livslängd. Det gäller inte minst kläder som har en stor miljöpåverkan vid produktionen. Det krävs mellan 7 000 och 29 000 liter vatten för att producera ett kilo bomull. Därtill tillkommer stora utsläpp till följd av konstgödning och användning av bekämpningsmedel.

Second hand-marknaden främjar en hållbar konsumtion genom att ge en vara nytt liv och ökad livslängd. Vi föreslår därför att second hand-marknaden blir momsbefriad för varor av mindre värde så som kläder och möbler. Ett avskaffande av moms på second hand skulle öka lönsamheten och innebära mer enhetliga regler då den ideella sektorn ofta bedriver second hand-försäljning redan är momsbefriad.

Ulf Berg (M)

Johan Hultberg (M)

Gunilla Nordgren (M)

Åsa Coenraads (M)

Sotiris Delis (M)